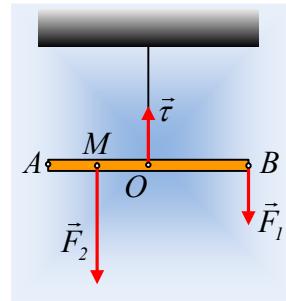
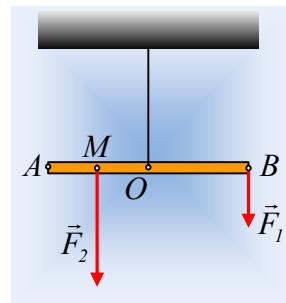

Ισορροπία και περιστροφή της ράβδου.

Από το ταβάνι έχουμε κρεμάσει με ένα νήμα μια ομογενή ράβδο. Το νήμα έχει δεθεί στο μέσον Ο της ράβδου. Η ράβδος ισορροπεί οριζόντια, όπως στο διπλανό σχήμα, με την επίδραση δύο κατακορύφων δυνάμεων F_1 και F_2 , όπου $F_1=w$, ενώ $(AM)=(MO)$. Δίνεται το βάρος w και το μήκος ℓ της ράβδου.

- Να βρεθεί (μέτρο και κατεύθυνση) η ροπή κάθε δύναμης που ασκείται στη ράβδο ως προς το άκρο της A.
- Σε μια στιγμή ασκούμε στη ράβδο ένα ζεύγος δυνάμεων η ροπή του οποίου έχει την κατεύθυνση που δείχνει το δεύτερο σχήμα. Τότε:
  - Το άκρο A θα ανέβει ενώ το B θα κατέβει
  - Το άκρο B θα ανέβει ενώ το A θα κατέβει.
- Η ράβδος θα περιστραφεί οριζόντια με το σημείο A να αποκτήσει ταχύτητα προς τα μέσα.
- Η ράβδος θα περιστραφεί οριζόντια με το σημείο A να αποκτήσει ταχύτητα προς τα έξω.

Απάντηση:

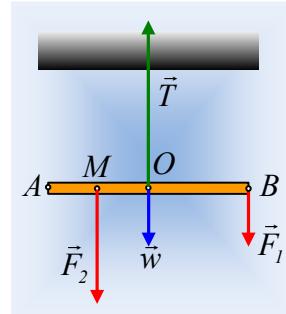
- Στο διπλανό σχήμα έχουν σχεδιαστεί οι δυνάμεις που ασκούνται στη ράβδο, όπου T η τάση του νήματος, Η ράβδος ισορροπεί, οπότε $\Sigma F=0$ και $\Sigma \tau=0$, ως προς οποιοδήποτε σημείο. Εποι:

$$T-w-F_1-F_2=0 \quad (1)$$

Ως προς το μέσον Ο της ράβδου:

$$\Sigma \tau=0 \rightarrow \tau_{F1}+\tau_{F2}+\tau_w+\tau_T=0 \rightarrow$$

$$-F_1 \frac{\ell}{2} + F_2 \frac{\ell}{4} + w \cdot 0 + T \cdot 0 = 0 \rightarrow F_2 = 2F_1 = 2w \quad (2)$$

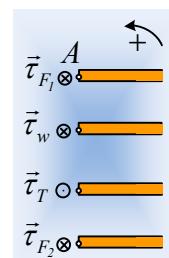
Οπότε η (1) δίνει:

$$T=w+F_1+F_2=4w$$

Συννεπώς για τις ζητούμενες ροπές και θεωρώντας θετικές τις αριστερόστροφες ροπές, έχουμε:

$$\tau_{F_1} = -F_1 \cdot \ell = -w \cdot \ell \quad \tau_w = -w \cdot \frac{\ell}{2}$$

$$\tau_T = +T \cdot \frac{\ell}{2} = +4w \cdot \frac{\ell}{2} = +2w \cdot \ell \quad \tau_{F_2} = -F_2 \cdot \frac{\ell}{4} = -w \cdot \frac{\ell}{2}$$

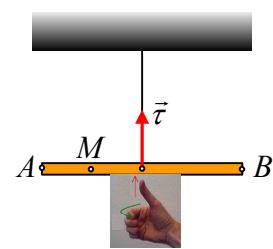

Με κατευθύνσεις όπως φαίνονται στο διπλανό σχήμα.

- ii) Το αλγεβρικό άθροισμα των παραπάνω ροπών, ως προς το μέσον Ο της ράβδου είναι μηδενική.

Οπότε με την άσκηση του ζεύγους των δυνάμεων και την εμφάνιση της ροπής $\vec{\tau}$, η ράβδος τείνει να περιστραφεί. Με βάση τον κανόνα του δεξιού χεριού (βλέπε σχήμα, όπου ο αντίχειρας δείχνει τη ροπή, ενώ τα ενωμένα δάκτυλα τη φορά περιστροφής), η ράβδος θα περιστραφεί οριζόντια και το άκρο Α θα κινηθεί προς το έξω μέρος της σελίδας.

Σωστή η δ) πρόταση.

dmargaris@gmail.com